

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 51-553-09-15
Дата: 07 / 07 2025

КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОКЛАД
за първо гласуване

14.12
фм

Относно:

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за висшето образование, № 51-554-01-122, внесен от Андрей Чорбанов и група народни представители на 27 юни 2025 г.

На свое редовно заседание, проведено на 2 юли 2025 г., Комисията по образованието и науката разгледа Законопроект за изменение и допълнение на Закона за висшето образование, № 51-554-01-122, внесен от Андрей Чорбанов и група народни представители на 27 юни 2025 г.

На заседанието присъстваха: Красимир Вълчев – министър на образованието и науката, експерти от Министерство на образованието и науката, представители на Съвета на ректорите на висшите училища в Република България, на синдикални, браншови, студентски и работодателски организации.

От името на вносителите законопроектът беше представен от народния представител Андрей Чорбанов. Предложеният законопроект намалява таксите за студентите платено обучение. Поради нарастването на размера на субсидията, която е определящ елемент във формулата за определяне на тези такси, размерът на таксите понастоящем е осезаемо изравнен или дори надвишава размера на таксите в редица университети в Западна Европа и Северна Америка като далеч надвишава финансовите възможности на българските кандидати за студенти и докторанти, а вече дори и на тези от чужбина. Така нашата страна става ценово неконкурентноспособна образователна дестинация на фона на глобалния образователен пазар.

Министърът на образованието и науката подкрепи законопроекта, защото така се решава проблем, който се е получил като страничен ефект от увеличаването на държавната субсидия. Същевременно министър Вълчев отправи апел да не се залита към много ниски стойности на таксите за платеното обучение.

В общественото обсъждане на законопроекта се включиха представители на Съвета на ректорите на висшите училища в Република България. Те подкрепиха законопроекта като представиха аргументи, че таксите трябва да бъдат намалени до 60 % от размера на настоящата

формула, чиято промяна се предлага, като беше посочена и нуждата да се направи изключение при изкуствата, където спецификата на обучението изисква още по-голямо намаление. Беше посочено, че таксите за платено обучение са основният източник за осигуряване на капиталовите разходи в държавните висши училища. От Националния браншови синдикат „Висше образование и наука“ към КНСБ посочиха, че повишаването на държавната субсидия се дължи на повишаването на минималната работна заплата и на увеличаването на коефициента за качество и призоваха за балансирано решение, което да се намери чрез диалог в системата. От Националното представителство на студентските съвети също подкрепиха законопроекта.

В дискусиата взеха участие народните представители проф. Андрей Чорбанов, Ангел Янчев, акад. Николай Денков, проф. Даниела Дженева, Даниел Проданов. Те изразиха принципна подкрепа да се търси решение в много кратки срокове, за да може затрудненията за студентите от рязкото повишаване на таксите да бъдат преодоляни. Посочена беше ролята на платеното обучение за преквалификацията и ученето през целия живот. Констатирана беше необходимостта от допълнителна дискусия, която да даде ясна обосновка на новия размер на таксите. Целта е да се намери балансът във финансирането на висшето образование, като се определи една рационална такса, която да ни прави конкурентни на чуждестранните университети, но не засяга интересите на частните български висши училища. Доц. Виолета Комитова изрази позицията на ПП МЕЧ изобщо да няма платено обучение.

След проведено гласуване с 12 гласа „за“ (5 от ПГ ГЕРБ-СДС; 3 от ПГ ВЪЗРАЖДАНЕ; 2 от ПГ ДПС-НН; 1 от ПГ БСП-ОЛ; 1 от ПГ ИТН), 0 гласа „против“ и 1 глас „въздържал се“ (1 от ПГ МЕЧ) Комисията по образованието и науката предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за висшето образование, № 51-554-01-122, внесен от Андрей Чорбанов и група народни представители на 27 юни 2025 г.

Проф. д-р Андрей Чорбанов

**Председател на
Комисията по образованието и науката**